

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/38/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8324201494
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8324201494.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v spore žalobkyne: 1./ O.. A. V., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, 2./ mal. V. V., nar. XX.XX.XXXX a 3./ mal. L. V., nar. XX.XX.XXXX trvale bytom C. XXX, XXX XX C., žalobcovia v 2./ a 3./ rade zastúpení zákonným zástupcom žalobkyňou v 1./ rade proti žalovanému: M.. B. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, teraz bytom C. XX, XXX XX C., právne zastúpený JUDr. Anna Drugdová, advokátka so sídlom Námestie slobody 25, 066 01 Humenné, IČO: 42 383 901, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č.k. 6C/34/2024-25 zo dňa 31.05.2024, takto jednohlasne rozhodol

rozhodol:

- Potvrdzuje uznesenie vo výroku I., II., III., IV. a V.
- Ukladá žalobkyni v 1./ rade v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia podať návrh vo veci samej - návrh na zmenu rozhodnutia Okresného súdu Humenné, sp. zn. 10P/129/2022-179 zo dňa 24.01.2023 v časti zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.
- Poučuje žalovaného, že môže podať žalobu proti žalobkyni v 1./ rade vo veci samej, ktorou sa bude domáhať navrátenia do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody vo vzťahu k výroku I. napadnutého uznesenia.
- Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

- Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým uznesením rozhodol (cit.):
„I. Súd zakazuje M.. B. V., nar. XX.XX.XXXX vstupovať do rodinného domu so súp. č. XXX postaveného na parcele č. C-KN XXX/X, XXX/X a XXX, vrátane týchto pozemkov, zapísaných na LV č. XX, k.ú. C., obec C., okres I., Okresný úrad I., katastrálny odbor.
- Súd ukladá M.. B. V., nar. XX.XX.XXXX, aby sa nepribližoval k O.. A. V., rod. P., nar. XX.XX.XXXX na vzdialenosť menšiu ako XX metrov s výnimkou prípadov konania pred orgánmi verejnej moci, vrátane úkonov v trestnom a občianskom konaní.
- Súd ukladá M.. B. V., nar. XX.XX.XXXX, aby sa nepribližoval k L. V., nar. XX.XX.XXXX na vzdialenosť menšiu ako XX metrov s výnimkou prípadov konaní pred orgánmi verejnej moci, vrátane procesných úkonov v trestnom a občianskom konaní.
- Súd ukladá M.. B. V., nar. XX.XX.XXXX, aby sa nepribližoval k V. V., nar. XX.XX.XXXX na vzdialenosť menšiu ako XX metrov s výnimkou prípadov konaní pred orgánmi verejnej moci, vrátane procesných úkonov v trestnom a občianskom konaní.

V. Navrhovateľke priznáva voči odporcovi náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka po právoplatnosti tohto uznesenia.
VI. V prevyšujúcej časti návrh zamietam.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 325 ods. 2 písm. c), h), § 328, § 329, § 330, § 336 CSP.

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa svoj návrh odôvodnila tým, že spolu so žalovaným uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX a spolu majú dvoch synov. Manželstvo strán sporu bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 10P/129/2010 dňa 24.01.2023. Počas manželstva aj v čase po rozvode spolu so žalovaným naďalej žili v spoločnej domácnosti - rodinnom dome v obci C. súp. č. XXX, kat úz. I., okres I.. Vlastníctvo k domu je zapísané na LV č. XX pre kat úz. I., v zmysle ktorého sú žalobkyňa a žalovaný podielovými spoluvlastníkmi predmetného domu s podielom X/X. Spoločne s nimi v dome bývajú aj maloleté deti - mal. L., nar. XX.XX.XXXX a mal. V., nar. XX.XX.XXXX. Žalobkyňa uviedla, že aj napriek tomu, že sú so žalovaným rozvedení, tento pokračuje v násilnom správaní a poslednýkrát fyzicky napadol maloletého syna V.. Žalovaný sa podľa názoru žalobkyne nevie ovládať, neustále ju obviňuje z rozvodu a ubližuje jej a takisto aj deťom. Uviedla, že žalovaný svoje správanie nevie ovládať a naposledy fyzicky zaútočil aj na ich spoločné deti, konkrétne na mal. V. v dôsledku čoho bola privolaná polícia. Žalovanému bolo uložené vykázanie zo spoločnej domácnosti a to na obdobie XX dní. Žalobkyňa sa bojí o zdravie ale aj o zdravie svojich detí nakoľko má za to, že žalovaný sa mstí staršiemu synovi za to, že na neho zavolať políciu. Ďalej uviedla, že násilné správanie žalovaného sa prejavilo aj v minulosti, kedy fyzicky napadol aj žalobkyňu, o čom svedčala správa z lekárskeho ošetrenia. Žalobkyňa mala vzhľadom na vyššie uvedené, obavu že žalovaný bude v násilnom správaní voči nej a deťom aj po uplynutí XX-dňovej doby, na ktorú bol vykázany pokračovať.

4. Súd mal na základe predložených listín osvedčené, že žalobkyňa a žalovaný mali v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov rodinný dom súp. č. XXX, vrátane parciel XXX/X, XXX/X a XXX v podiele X/ X. Ďalej z rozsudku sp. zn. 10P/129/2022tamojšieho súdu vyplývalo, že manželstvo strán sporu bolo dňa XX.XX.XXXX rozvedené, a že na čas po rozvode boli maloleté deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Z potvrdenia o vykázaní zo spoločného obydlija zo dňa XX.XX.XXXX Okresného riaditeľstva PZ v I., odbor poriadkovej polície vyplývalo, že žalovaný bol dňa XX.XX.XXXX o XX hod. zo spoločnej domácnosti, a to z rodinného domu C. súp. č. XXX vrátane pozemkov na dobu XX dní vykázany, a momentálne sa zdržiava na adrese C. XX. Ďalej z úradného záznamu zo dňa XX.XX.XXXX OR PZ v I. vyplývalo, že dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hod zasahovala hliadka polície na preverenia oznámenia v C. súp. č. XXX, kde mal oznamovateľ mal. V. byť dusený svojím otcom- žalovaným, pričom zakročila matka a syna zachránila. Z mailu maloletého syna V. adresovaného kolíznemu opatrovníkovi zo XX.XX.XXXX o XX.XX hod. vyplývalo, že tento žiada o pomoc, v ktorom následne opísal agresívne správanie otca. Zo žalobkyňou predložených lekárskeho správa vyplývalo, že žalovaný sa voči nej aj v minulosti dopúšťal agresívneho správania, čím jej spôsobil viaceré zranenia, v dôsledku ktorých bola ošetrená v G. Q. L. I..

5. Po tom čo sa súd oboznámil s návrhom žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonom stanovené predpoklady, a preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Uviedol, že z tvrdení žalobkyne a z predložených listinných dôkazov vyplývalo, že k napadnutiu maloletých účastníkov, ako aj navrhovateľky o strany žalovaného došlo. Taktiež mal súd za osvedčené, že žalobkyňa spolu so žalovaným aj napriek tomu, že je ich manželstvo rozvedené bývajú v spoločnej domácnosti. Súd mal za to, že žalobkyňa ako aj deti majú z agresívneho správania žalovaného strach, pričom jeho vykázanie zo spoločnej domácnosti, a rovnako aj iné dôkazy mali za následok, že v danom prípade boli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Predovšetkým bolo potrebné chrániť záujem maloletých detí, ako aj žalobkyne. V danom prípade bolo potrebné zamedziť agresívnemu správaniu, či už vo forme fyzického alebo verbálneho útoku zo strany žalovaného, a preto súd návrhu v celom rozsahu vyhovel.

6. O trovách konania rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

7. Proti výrokom I., II., III., IV. a V. podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, a to z dôvodov ust. § 365 ods. 1 písm. d) a g) CSP. Namietal, že v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nemal možnosť brániť sa proti tvrdeniam žalobkyne uvedeným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Nemohol predkladať vlastné dôkazy, pričom mal za to, že sa jednalo o tvrdenia a dôkazy,

ktoré preukazovali, že v čase vydania napadnutého uznesenia neboli splnené podmienky a okolnosti potrebné pre jeho nariadenie. Následne poukázal na to, že je pravdou, že manželstvo strán sporu bolo dňa XX.XXXXXX rozvedené, pričom bližšie opísal situáciu týkajúcu sa výkonu striedavej starostlivosti o deti. Uviedol, že medzi ním a žalobkyňou vládlo napätie, ktoré bolo spôsobené tým že obaja chceli v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva nadobudnúť rodinný dom do výlučného vlastníctva. Na uvedenom sa však nevedeli dohodnúť a preto bol zo strany žalobkyne podaný návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva. Žalobkyňa však vzala návrh späť a konanie bolo zastavené. Ďalej poukázal na to, že žalobkyňa sa nevedela zmieriť s tým, že deti boli súdom zverené do osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov, o čom svedčila skutočnosť, že žalobkyňa sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa XX.XX.XXXX domáhala, aby boli maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti. Žalovaný uviedol, že v tomto návrhu žalobkyňa neuvádzala skutočnosti, ktoré by preukazovali, že by sa voči deťom správal násilne, resp., že by mali maloletí z neho strach. O uvedenom svedčila aj správa kolízneho opatrovníka, ktorý dňa XX.XX.XXXX uviedol, že obaja rodičia majú vytvorené predpoklady na výchovu detí. Ďalej poukázal na ďalšie kroky žalobkyne, ktoré smerovali k tomu, aby súd rozhodol o tom, že maloletí budú zverení do jej osobnej starostlivosti, a to konkrétne na konanie pod sp. zn. 10P/37/2024, ktoré nie je k času podania odvolania právoplatne skončené. Žalovaný mal za to, že maloletí V. a L. neboli nikdy z jeho strany ako otca fyzicky ani psychicky ohrození. Poukázal na to, že pár dní pred incidentom bol s mal. V. a výlete v U., kde z jeho správania neboli žiadne známky ohrozenia, resp. že by sa v jeho spoločnosti mal báť. Následne bližšie opísal incident zo dňa XX.XX.XXXX, kde uviedol, že tento mal vzniknúť pri výchovnom pôsobení otca a mal byť následkom neprimeraného a násilného správania takmer dospelého syna V. voči maloletému bratovi L.. Mal za to, že aj napriek spomínanému incidentu nie je možné konštatovať, že by mali mať maloletí synovia, a taktiež aj žalobkyňa dôvodnú obavu o svoj život. Uviedol, že správanie mal. V., ktorý je takmer dospelý bolo neprimerané, kedy si uvedomoval, že privolaním polície dosiahne to, že jeden z rodičov bude z domu vykázaný. O skutočnosti, že dôvodom incidentu mala byť potýčka medzi bratmi svedčí aj samotný mail, ktorý zaslal mal. V. kolíznemu opatrovníkovi. Žalovaný poukázal na to, že rodina bola pod dohľadom kolízneho opatrovníka od roku XXXX a v tom čase nebolo nikdy zistené, že by sa otec na deťoch dopúšťal násilia, resp. aby ich iným spôsobom ohrozoval. Nariadenie neodkladného opatrenia malo za následok, že žalobkyňa okamžite podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia s tým, aby boli deti zverené do jej výlučnej starostlivosti, čomu súd rozsudkom pod sp. zn. 10P/112/2024-56 aj vyhovel. Žalobkyňa v podstate týmto neodkladným opatrením docielila to, aby boli deti zverené do jej výučnej starostlivosti. Následne žalovaný poukázal na o, že nariadeným neodkladným opatrením vznikne situácia, ktorá bude nepriaznivo pôsobiť aj na maloletých, pričom uviedol, že aj určenie vzdialenosti na ktorú sa nemôže žalovaný k žalobkyňi rovnako aj k deťom priblížiť je problematická. Nakoľko žijú v jednej dedine, a taktiež žalovaný prevádzkuje zmrzlináreň, ktorú jeho deti navštevujú, a v ktorej aj sám pracuje, nebude možné vyhnúť sa stretnutiu. Zároveň mal za to, že žalobkyňa toto konanie využila ako účelové, a to aby v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva súd prihliadla aj na správanie žalovaného Z uvedených dôvodov považuje nariadené neodkladné opatrenie za nezákonné a za také, ktoré zasahuje do jeho práva na bývanie a výchovu detí. V závere poukázal na nesprávny postup súdu prvej inštancie, ktorý pri jeho nariadení neurčil lehotu, počas ktorej má toto neodkladné opatrenie trvať. Taktiež mal za to, že súd mal postupovať v zmysle ust. § 377 ods. 1 CSP, čo však neurobil. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a návrh žalobkyne v celom rozsahu zamietol. Zároveň žiadal, aby súd žalovanému priznal náhradu trov konania voči žalobkyňi v rozsahu 100 %. Následne žalovaný podaním doručeným súdu dňa XX.XX.XXXX doplnil listinné dôkazy, o návrh žalobkyne na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva a taktiež uznesenie Okresného súdu Humenné č.k. 6C/80/2023-155 zo dňa 13.05.2024.

8. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že odvolanie žalovaného považuje za nedôvodné a neodpostatnené. Žalovaný sa v podanom odvolaní snažil o priaznivé vykreslenie svojej osoby a taktiež zľahčuje svoje správanie, ktorého sa dopustil. Uviedla, že aj po rozvedení manželstva bývali v spoločnej domácnosti, no aj napriek tomu, že nie sú manželmi žalovaný sa aj naďalej choval agresívne a pokračoval v násilnom správaní. Následne zhrnula skutočnosti uvedené v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a taktiež opísal incident, ktorý sa mal uskutočniť dňa XX.XX.XXXX, kedy žalovaný fyzicky napadol mal. Syna V.. Následne privolaná policajná hliadka vypočula žalobkyňu a taktiež aj syna V., pričom dôsledne vyhodnotila všetky skutočnosti a zisťovala predchádzajúce kroky útoku žalovaného. Výsledkom tohto vyhodnotenia bola dôvodná obava z nebezpečného útoku žalovaného na obeť. Vzhľadom na uvedené preto policajti rozhodli v súlade s ust. § 27 a Zákona o PZ a žalovaného vykážali zo spoločného obydlija. Ďalej uviedla, že v čase útoku mal. Syna prosila,

aby policajnú hliadku nevolal, a teda nebolo jej zámerom, a by k vykázaniu z obydlija došlo, tak ako to opisoval žalovaný. Následne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 MCdo/10/201, ako aj na uznesenie Okresného súdu Malacky sp. zn. 7C/715/2016. ďalej uviedla, že vykázanie z obydlija je síce v rozpore s ústavnoprávnymi ustanoveniami, avšak toto možno realizovať v prípade, ak je to potrebné na ochranu života, zdravia, prípadne majetku. Následne poukázala na to, že ona ako aj maloletí synovia majú zo správania odporcu strach, pričom podľa názoru žalobkyne existuje odôvodnená obava, že žalovaný po uplynutí XX-dňovej lehoty bude v agresívnom správaní pokračovať. Uviedla, že žalovaný neprejavil ľútosť nad svojim konaním, pričom zdôraznila, že tento si svoje správanie neuvedomuje. Taktiež poukázala na incident z júla XXXX, kedy a mal žalovaný pokúsiť žalobkyňu zraziť a uviedla, že aj v nadväznosti na to má obavu o svoj život. Správanie žalovaného vzbudzuje obavu nie len u žalobkyne, ale aj u maloletých synov, o čom svedčí aj skutočnosť, že títo so žalovaným odmietajú komunikovať. Ďalej uviedla, že následné správanie žalovaného sa prejavilo už v minulosti, kedy bola žalobkyňa žalovaným fyzicky napadnutá a musela absolvovať lekárske vyšetrenie. Poukázala na to, že od mája XXXX sú spolu s deťmi členmi U., pričom situácia je nateraz pokojná a deti medzi sebou vychádzajú. Maloletí majú pocit bezpečia. Viedla, že na súde prvej inštancie prebieha konanie pod sp. zn. 10P/37/2024-116 vo veci zmeny striedavej osobitnej starostlivosti, kde súd rozhodol o pribratí znalca z odboru psychológie za účelom vypracovania znaleckého posudku. Mala za to, že potrebu neodkladného opatrenia dostatočným spôsobom osvedčila, pričom mala za to, že jeho nenariadením by mohlo správanie žalovaného vyústiť do ďalšieho útoku, či už na jej osobu alebo na maloleté deti. Zároveň uviedla, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď rozhodol aj o zákaze vstupu žalovaného do rodinného domu súp. č. XXX v obci C., a taktiež aj o zákaze priblíženia sa k žalobkyňi a maloletým. Právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzujú žalovaného neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah. Mala za to, že súd prvej inštancie postupoval správne aj keď v zmysle ust. § 336 neuložil o povinnosti podať žalobu vo veci samej Vzhľadom na vyššie uvedené preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

10. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. e) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia.

13. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. h) CSP sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

14. Citovaná právna úprava reflektuje na znenie čl. 3 nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach, vzťahujúcim sa na ochranné opatrenia nariadené v záujme ochrany určitej osoby, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený jej život, jej telesná alebo duševná integrita, osobná sloboda, bezpečnosť alebo sexuálna integrita, napríklad aby sa zabránilo akejkoľvek forme rodovo motivovaného násillia alebo násillia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrašovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku.

15. Vychádzajúc z obsahu podaného odvolanie možno konštatovať, že žalovaný odvolaním napadol výrok I., II., III., IV. a V. uznesenia súdu prvej inštancie. Namietal, že konanie má inú vadu, ktorej následkom je nesprávne rozhodnutie vo veci, a taktiež že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany.

16. Vyššie spomínané ustanovenia Civilného sporového poriadku vyjadrujú účel sledovaný neodkladným opatrením, pričom súd môže neodkladné opatrenie nariadiť v dvoch prípadoch, a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Koncepcia inštitútu neodkladných opatrení nie je vždy nevyhnutne viazaná na konanie vo veci samej, ani na dočasný provizórny charakter poskytnutej súdnej ochrany. Nariadenie neodkladného opatrenia v rámci civilného konania je možné len na návrh a za splnenia zákonných predpokladov.

17. Základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (§ 326 ods. 1 CSP). Samotná lehota na rozhodnutie indikuje, že súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia ide o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti potreby vydania rozhodnutia, o ktoré strana žiada, resp. o pravdepodobnosť ohrozenia jej práv a oprávnených záujmov. V prípade rozhodovania o neodkladnom opatrení nie je potrebné, aby strana predložila dôkazy, ktoré by s istotou preukázali ohrozenosť jej práva, postačuje predložiť aspoň také dôkazy, ktoré by jej právo a ohrozenie tohto práva alebo výkonu rozhodnutia aspoň osvedčovali a jej tvrdenia aspoň spravdepodobňovali.

18. Podľa Najvyššieho súdu SR platí, že za pojem osvedčovanie nie je možné považovať dokazovanie v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

19. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia a ohrozenie duševnej alebo telesnej integrity, ako už bolo vyššie uvedené súdom prvej inštancie znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti a postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Hoci definície násillia sú rozdielne, spájajú ich aj spoločné črty. Násillím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násillie nie je konflikt, pretože v konflikte sa stretnú rovnocenné strany; násillie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci. Násillím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násillie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násillie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanedáva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násillia; je zvlášť účinné, ak sa spája s fyzickým násillím. Osobitnou formou násillia je sekundárna viktimizácia - druhotné ubližovanie. Násillím je aj nezabránenie násilliu.

20. Nech už je pojem „násillie“ definovaný akokoľvek, je vždy spojený s bolesťou (fyzickou alebo psychickou) a úmyselným konaním násillníka; súčasne má znaky dlhšie trvajúceho konania, eskalácie, jasných rolí ohrozenej a násillnej osoby; pre účely nariadenia neodkladného opatrenia je nevyhnutné i naplnenie hrozby ďalšieho násillia (ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity).

21. Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu v posudzovanej veci dospel odvolací súd k rovnakému záveru, ako súd prvej inštancie. V predmetnej veci smeruje návrh žalobkyne a nariadenie neodkladného opatrenia k bezodkladnej úprave pomerov medzi stranami sporu uložením povinnosti žalovanému nevstupovať do rodinného domu súp. č. XXX spolu s pozemkami zapísaných na LV č. XX, kat. úz. C., obec C., a taktiež v zákaze priblíženia sa k žalobcom v 1./ až 3./ rade na vzdialenosť kratšiu ako XXm.

22. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa rozhodujúcimi skutočnosťami a pripojenými listinnými dôkazmi dostatočne spoľahlivo osvedčila naliehavosť potreby bezodkladnej

úpravy pomerov medzi stranami. Konanie žalovaného a jeho správanie vplýva aj na psychické zdravie maloletých synov žalobkyne a žalovaného, pričom zakladajú skutočnú dôvodnú obavu z ohrozenia ich telesnej a duševnej integrity. Z predĺžených listinných dôkazov má odvolací súd za preukázané, že agresívne správanie žalovaného už v minulosti viedlo k situácii, kedy musela byť žalovaná podrobená lekárskemu vyšetreniu, o čom svedčí aj priložená lekárska správa z G. Q. L., I., zo dňa XX.XX.XXXX. Agresívne správanie žalovaného vyvrcholilo nielen voči bývalej manželke, ale aj voči maloletému synovi, o čom svedčí aj potvrdenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v I. zo dňa XX.XX.XXXX, kedy tento musel byť vykázaný zo spoločného obydlija po tom, čo fyzicky napadol mal. syna V.. Žalobkyňa predložila viaceré listinné dôkazy, ktoré osvedčovali skutočnosť, že žalovaný sa voči nej, ako aj voči maloletým synom opakovane dopustil násilia, a preto je dovolací súd toho názoru, že v danom prípade osvedčila naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu.

23. Čo sa týka námietok žalovaného o tom, že mu nebolo umožnené v rámci priebehu prvoinštančného konania vyjadriť sa k podanému návrhu a predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení odvolací súd poukazuje na účel a osobitnú povahu neodkladného opatrenia, ktorej zodpovedá zjednodušený a zrýchlený postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. procesná konštrukcia rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia určitým spôsobom zasahuje do princípu rovnosti strán a popiera tradičnú zásadu, nech je vypočutá aj druhá strana, avšak vzhľadom na účel tohto inštitútu ide o zásah legitímny a zákonný.

24. Podľa ust. § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

25. Pokiaľ súd prvej inštanície nepovažoval za potrebné žalovanému uložiť povinnosť podať žalobu, mal postupovať podľa citovaného ustanovenia § 337 CSP a v záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov osôb, proti ktorým takéto neodkladné opatrenie smeruje, je súd v zmysle ust. § 337 ods. 1 CSP povinný poskytnúť im kvalifikované poučenie.

26. Teda pri nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania, ktorým súd neuloží žalobnú povinnosť, súčasne osobitným výrokom poučí protistranu o tom, že môže podať proti navrhovateľovi samostatnú žalobu vo veci samej a prípadným následkom úspešnej žaloby je potom zrušenie neodkladného opatrenia podľa § 337 ods. 3 CSP, o čom musí byť protistrana (potenciálny žalobca) rovnako poučená v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia. V rámci výroku tohto uznesenia mal súd prvej inštanície uviesť aj strany a predmet konania vo veci samej, aby sa mohla poučená osoba efektívne domáhať prípadnej procesnej ochrany (pozri komentár Civilný sporový poriadok § 337, Praha : C.H. Beck 2016).

27. Preto odvolací súd poučil podľa ust. § 337 ods. 1 CSP žalovaného, ktorému neodkladným opatrením sa uložila povinnosť nevstupovať do domu, že môže podať žalobu vo veci samej, ktorou sa môže domáhať navrátenia do pôvodného stavu, kedy by v riadnom konaní po vykonaní dokazovania bola posúdená sporná záležitosť medzi stranami sporu. Odvolací súd v tomto štádiu konania pri spornosti otázky násilia otca voči maloletým deťom uvádza, že je dôležité, aby aj počas konania o zmenu pôvodného rozhodnutia otec nestratil kontakt s deťmi úplne, čo by mohlo mať negatívne následky do budúcnosti. V tejto súvislosti je možné zo strany otca iniciovať možnosť styku prostredníctvom videohovoru, či iných komunikačných aplikácií.

28. Odvolací súd postupom podľa § 336 ods. 1 CSP uložil žalobkyňi v 1./ rade v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povinnosť podať žalobu na zmenu pomerov rodičov k maloletým deťom, ktorá bola upravená rozhodnutím Okresného súdu Humenné uvedenom vo výrokovej časti tohto uznesenia. Týmto neodkladným opatrením došlo k zásahu do úpravy pomerov vzťahov rodičov a maloletých detí, ktoré boli upravené v konaní o rozvod manželstva, kde bola upravená striedavá starostlivosť rodičov maloletých detí. Nakoľko neodkladným opatrením bol uložený žalovanému zákaz priblíženia sa k deťom je zrejmé, že týmto spôsobom došlo k zásahu do tohto rozhodnutia, preto je nutné, aby vo veci samej sa následne táto otázka vyriešila po vykonaní riadneho dokazovania. Nakoľko návrh na vykonanie neodkladného opatrenia iniciovala navrhovateľka, súd uložil túto povinnosť jej. V tomto konaní budú aj posúdené námietky odporcu ktoré predkladal v konaní o nariadení neodkladného opatrenia.

29. Na uvedenom základe odvolací súd po vecnom a právnom zhodnotení relevantných skutočností uznesenie v napadnutých výroku I. až V. ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

30. V odvolacom konaní žalovaný nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešná bola žalobkyňa, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyni žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu. Odvolací súd nezistil ani žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

31. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP)